

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

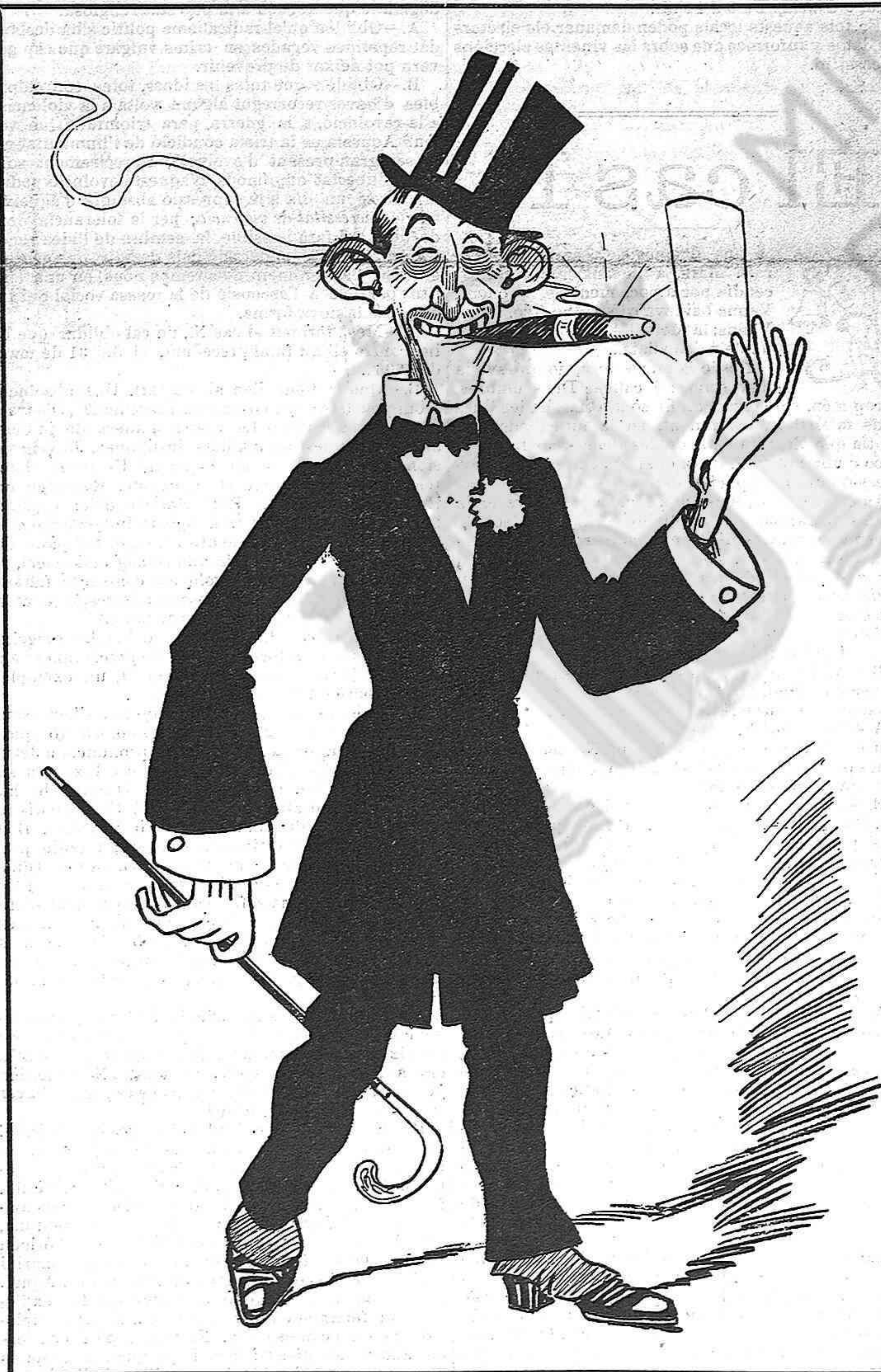
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

A punt d' anar á votar

LA GENT DE LA DRETA:

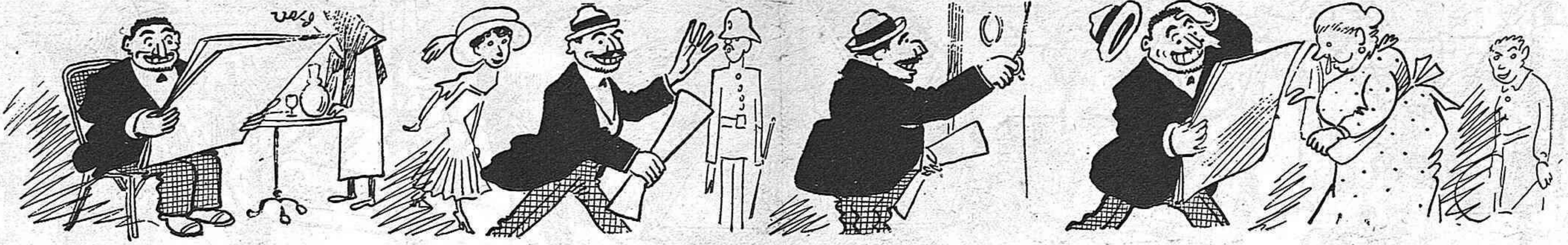
—¡A las urnas, señores, á las urnas!

LA GENT DE L' ESQUERRA:

—A pesar de tot, jo també hi aniré.

L' obertura de las Corts,

—¡Cóm!... ¡El decret d' obertura?... ¡Verge Santa del Remey!... ¡Francisca, Manela, Antonia!... ¡Las maletas al moment!

LA SENMANA

ÚTILS han sigut las gestions fetas per la representació parlamentaria de la esquerra, a fi de conseguir que la dreta apoyés ab las sevas firmas el document que s' anava a enviar al Govern demanantli l' immediat restabliment de las garantías constitucionals en las provincias de Barcelona y Girona, únicas exceptuadas en el decret del 28 de Setembre.

Els regionalistas, directament convidats pel senyor Vallés y Ribot a cooperar en aquesta acció lliberadora, han contestat ab l' escrit, ben curiós y ben digne de passar a l' Historia, que vé a continuació:

«Els senadors y diputats regionalistas, enterats de l' invitació que vosté, en nom dels seus companys de la minoria autonomista republicana, ens ha dirigit pera que juntém las nostras firmas a la petició que fan al Govern pera que aixequi la suspensió de las garantías constitucionals que pesa sobre las provincias de Barcelona y Girona, hem acordat contestarhi:

«Que lamentém que una part de Catalunya estigui sotmesa al estat anormal de suspensió de garantías, com lamentém que s' hagin produhit fets que hagin fet precisa aquesta mida. Sempre hem sigut enemichs de tot regime que alteri la normalitat jurídica de nostra vida política, pero en las excepcionals circunstancias que atravessa una part de Catalunya, posém per sobre de todas las conviccions l' interés y la vida de la nostra terra.

«El Govern, que va considerar necessari suspender las garantías, y que las manté suspesas, es qui té la responsabilitat de la conservació del ordre públich; a n' el Govern, donchs, toca senyalar el moment en que podrán entrar en la normalitat constitucional las provincias de Barcelona y Girona, a nosaltres jutjarlo en el Parlament, demanantli compte del us que hagi fet d' aquesta mida excepcional. Aixís ens volém reservar el dret de censurarli, tant si n' ha fet us indegut, com si manté la normalitat una hora més de lo necessari, com si per pressions externas abandonés un ressort de Govern indispensable pera garantir el ordre públich.

«Pero davant de la convocatori de las elecciones provincials, creyém que al Govern toca, aixís com ha restablert el dret de reunions públicas, indispensable pera la organizació electoral y el contacte dels electors, senyalar aquellas altrás garantías de quina suspensió pot prescindir sense dificultar la missió que té en la defensa de la societat y restablirlas.»

Naturalment, la esquerra no veu ni pot veure l' assumpto ab el mateix criteri que la dreta. Per quin motiu, considerant poch sólidas las rahóns aduhidas pels regionalistas, resolgué seguir endavant en las sevas gestions y al efecte va enviar al senyor Maura el següent telegrama, redactat el dimars en una reunió celebrada a casa del senyor Vallés y Ribot:

«Madrid.—Presidente Consejo ministros.—Abierto el periodo electoral para la renovación parcial de las Diputaciones, estimamos que el mantenimiento de la suspensión de garantías en Barcelona y Girona, con la prohibición de que se publiquen determinados periódicos, ha de limitar injustamente el derecho de organizaciones políticas de innegable importancia en esta región, que no podrán realizar libremente y con la extensión necesaria la propaganda indispensable a toda lucha electoral, dándose así desde el Poder evidentes ventajas, sobre todo en la Prensa, a otros organismos, a los cuales no sabríamos cómo reconocer derecho a tales preferencias; y por estas razones pedimos al Gobierno que se sirva restablecer en Barcelona y Girona la normalidad constitucional, reiterando así con respecto a estas dos provincias la petición que para todas las de España le habíamos dirigido ya antes de la convocatoria de las elecciones.—Vallés y Ribot, Carner, Corominas, Hurtado, Salvatella, etc., etc.»

«Si guí com sigui, ab garantías ó sense, las elecciones se farán. Aixís s' ha resolt en las alturas ahont aquestas cosas s' elaboran.

Lo que no s' ha resolt en las aludidas alturas, per que aixó es ara facultat exclusiva del cos electoral, es el resultat de la lluyta que s' acosta.

«Quinas sorpresas ens prepara la elecció del día 24!

May com aquesta vegada havia sigut l' enigma de las urnas tan intrincat y tan fosch.

PRF-PAF

JEPH DE JESPU

D' elecciones

N circunstancias anormals aném a empendre la lluyta propera, pero sería vergonyós que un nucli tan important com el partit republicá de Barcelona, que compta ab doble número de foras que tots els partits reaccionaris reunits, s' arronsés davant las circuns-

tancias y no desafies valentment totsels perills lluytant contra tot y contra tots y vencent com sempre.

Hem dit en diferentas ocasions y ho hem probat sempre en distintas campañas, que pera la defensa de Catalunya ens unirém ab tots els catalans y pera la defensa de la Llibertat ab tots els que debó la estimin. En la ocasió d' avuy perilla la Llibertat y en sa defensa ens toca lluytar sense defalliments ni cobardías.

Volém parlar clar, ab absoluta franquesa, sense eufemismes ni consideracions ni equilibris que puguin enfosquir la nostra manera de creure y sentir en la present ocasió. Suposém qu' en periode electoral y en cosas purament relacionadas ab la present campanya, la censura no posará trabas a la nostra ploma.

L' element reaccionari farà arma electoral dels successos de Juliol; en un sol anatema, com més estrident menos sentit, confondrá a n' aquells que de bona fé intentaren ab una vaga de dos días protestar contra una guerra que creyan injustificada, ab aquells altres miserables que aprofitan totes las circunstancias pera satisfacer malas passions; la prempsa de la dreta, sense mordassa, cridarà furiosament contra tots els que prengueren part en aquells fets, sense volguer distingir entre els que honradament, portats per aquest esperit revolucionari propi dels espanyols al que deuen sa existencia todas las legalitats constituídas, se lleansen al carrer creyent qu' era arribada l' hora de proclamar la República, y aquells altres que vilment amparats per la revolta s' entregavan a la satisfacció dels seus malvats instints. En lloch de destriar responsabilitats, la colla reaccionaria, sapignent que obra desllealment y contra tota noció de justicia, procurará carregar tot l' horror dels fets vituperables sobre l' honrat partit republicá, pera procurarse els sufragis dels esporuguits, dels aburgesats y dels estúpits, y esbravar impunement el seu odi selvatge contra tot lo que fa olor de llibertat.

Donchs nosaltres, a la empena furiosa de tota la reacció hem d' oposar una forta unió republicana. No cridarém al nostre costat als cobarts que predi-cant odi y aconsellant violencias, guardan prudentment la pell quan el poble posa tota la carn a la graella; no anyorém el contacte ab quins volen ferse nom y posició sobre las espalltas del poble, procurant embrutirlo pera que li fagi més inconscientment d' esqueteta; no volém entre nosaltres als vidvidors, als pinxos, als embrutits que han lograt en alguns temps donar color sinistre a una part d' opinió republicana d' admirable honradesa y de mal aprofitada abnegació. Ab qui anirém agradosamente, orgullosament, es ab el poble treballador que necessita llibertat pera la defensa de sas reivindicacions, ab la massa radical que generosamente sab donar la seva sanch honrada, ab els fundament y fortament progressius que abominan de tota mena de tiranías, ab tots quants vulguin transformar l' actual estat de cosas per medi de la cultura, la propaganda, l' acció constant y enérgica, y la lluyta lleal y honrada en tots els terrenes a que se 'ns inviti.

Y dintre d' aquest criteri nostre, estém disposats a pendre part en la propera campanya electoral, pesi a todas las trabas, a todas las coaccions y a tots els obstacles. Las victorias fáciles no 'ns entusiasman y creyém necessari sempre fer l' esforç segons las dificultats; ¡las dificultats d' avuy son fortas? donchs, a posarhi tota la voluntat de nostras conviccions y tota la energia dels nostres cors.

Redressemnos. No hi ha motiu pera acobardirse ni pera desesperar. Som els més, els millors y defensem la causa de la Llibertat. Ens invitan a una lluyta legal y hem d' acudir a buscar dintre d' aquesta legalitat el triomf, encare que davant l' urna hi hagués de cara a nosaltres tota una filera de mausers.

El primer districte electoral provincial que, per tractarse, segons ja saben els nostres lectores, d' elecciones parciais, es l' únich dels de Barcelona-ciutat que haurá de pendre part en la votació, comprén: Districte VI, antich terme de Barcelona desde l' carrer del Carme al de Provensa; Las Corts de Sarriá, seccions 41 y 42 del VI y 40 y 41 del VII; Sant Gervasi de Cassolas, seccions 22 a 28 del VIII; Sant Andreu de Palomar, seccions 1.ª a 8.ª, y Santa Eularia, 9.ª y 10; Sarriá, Badalona, Santa Coloma de Gramanet y Sant Adriá de Besós.

En una circular que l' Governador civil ha dirigit als arcaldes de la provincia, els manifesta que a fi de garantir la lliure emisió del vot, sin que pueda servir de obstáculo la suspensió de las garantías constitucionales, durant el periodo electoral y pera fins electorals, pueden celebrarse reuniones y ejercitarse libremente el derecho del sufragio, salvo peligros de orden público, que a todo trance hay que conservar.

Oficinas electorals, de las quals, fins al present, tenim noticia:

Centre Nacionalista Republicá (Pelayo, 43, principal): De 10 a 1 matí, de 4 a 7 tarde y de 9 a 11 nit.

Centre Nacionalista Republicá Fivaller (Consell de Cent, 204, baixos): De 9 a 12 nit.

Centre Republicá Autonomista Gracienc (Santa Teresa, 6 Gracia): De 8 a 11 nit.

En tots aquests locals poden demanar els electors els datos y informes que sobre las vinentas elecciones necessitin.

El cas N.

RA una d' aquestes vesprades tardorals. Mars, a llevant, ascendia, ascendia poc a poc, mentres, a ponent, Venus baixava cap a l'horitzó. Mars, Venus; la Mort, l'Amor, balança eterna dels dos aliats...

Desde la méua roca, jo mirava la mar sonora i calma. Dues ombres, aprop mén, conversaven. El só alternat de les dues veus m'arribava clarament, en la nit callada. I jo sentia que darrera una de les dues veus hi havia l'eco d'una multitud, de la qual aquella veu era l'expressió pura i simplicíssima; mentres l'altra veu sonava en el silenci, sense una remor aprovativa, en la pura singulariació de l'individu eternament isolat... Veieu aquí un fragment de la conversa. Per ell venréu, essencialment, com se forma el judici d'un home, en el cor de les munions qui no necessiten judici pera condemnar. Es encara una bella lliçó de psicologia colectiva. Anomenaré A l'una de les veus; B l'altra.

A.—I què opinèu vós de l'affaire N?

B.—Amic meu, difícilment podria opinar, quan aquesta es l' hora en que no tinc ni un indici dels fonaments d'acusació qui sobre ell pesen.

A.—Què dièu? Els diaris bé han parlat. No coneixèu els papers que se li trobaren? No heu llegit les seúes proclames? No os han revelat plenament l'atrocitat de les seúes idees?

B.—Jove amic, jo no entenc la llengua que'm parlen. Proclames, papers, idees... Per de prompte, no s'ha publicat res qui fos comunicació auténtica, d'una autenticitat garantida per la jurisdicció qui ha de judicar aqueix acusat. Després, res de lo divulgat implica una participació directa am les transgressions legals que's tracta de punir segons la llei vigent. Causa directa i clara; efecte indubtable e immediat; aquesta es la relació que cal establir entre l'home i els fets ilegals. Podèu establir-la vós, an aqueixa relació?

A.—Certament no. Però es molt trist que tinguin de sofrir tota l'agudesa terrible de les penes els instruments sense conciencia, els miserables de baix, els suggestionats per certes predicacions, mentres els inductors i mestres, els qui han llançat l'idea subversiva, romanen en la més perfecta impunitat.

B.—Está vist qu' a Espanya no sabrem mai aplicar aquesta cosa delicada, sutil i trencadissa: la llibertat. ¿Com he de repetir-vos encara que la punició legal no pot recaure més que sobre l'acte violent i mai sobre l'idea en nom de la qual se realieí? O, de lo contrari, tenir el coratge de declarar-se fora de la calificació de liberals. La llibertat de les idees es la garantia de mobilitat pera les nacions. Un poble ascendeix únicament per l'eficacia de les idees noves, per l'eficacia de la paraula nova, com en el Gènesi. L'idea actúa, i la nació cambia. Aquest cambi pot fer-se per evolució i per revolució. Quant més llibertat donèu a les idees i més facilitat als organismes públics pera adaptar-s'hi, més evitarem la revolució. Quant més dificultats posarem an aquell orejament causat per les idees, més fort serà el cop de les revolucions, únic recurs pera aquell cambi de postura. Evolució, revolució: vet aquí un perfecte balanceig de conceptes; més pujará l'un, més baixará

l'altre. L'evolució es la vacuna de la revolució. El dinamisme dels pobles evita la lluita violenta per l'ascensió cap a l'ideal, es dir, vers lo millor. L'estatisme imposat porta sempre una revivalla sobtada com la qui ens desperta d'un mal somni. Evolució es marxa natural de la vida. Revolució es morbositat qui restableix de cop l'equilibri. Evolució tant vol dir com moviment normal de les agües, pera evitar llur podridura. Revolució es tempestat qui succeeix a les grans i sospitoses calmes.

A.—Sí. Però ¿no creieu que certes idees no poden esser permeses, per cap sistema qui tingui sentit de defensa propia, instint de conservació? L'anarquisme es la fi de tot!

B.—Penseu, amic meu, que tot sistema governant té una tendencia a calificar d'anarquia els moviments revolucionaris qui'l menacen. Així, en temps del Consulat francès eren anarquistes els republicans purs, i en temps de la Restauració borbònica ho eren els imperialistes. Si anem a distingir entre idees licites e ilícites ens cal donar la raó a les religions. Una idea de governament, com a cosa humana, terrenal, es poca cosa davant les idees que's diuen revelades per Déu, i qui fan referencia a l'eterna vida. Doncs bé: l'il·licitud de les idees contra la Revelació divina era una cosa extremament lògica, als ulls de tot creient no desvirtuat per les influencias modernes i liberals. Aqueixa idea tan lògica era el fonament de l'Inquisició, encara qu'el record os desagradí... I ara ¿voldríeu concedir a l'Estat un poder dogmàtic que neguèu a la potestat religiosa?

A.—Oblidèu qu'el radicalisme polític s'ha desbordat repetides vegades en crims vulgars que cap govern pot deixar de prevenir.

B.—Oblidèu que totes les idees, totes, són culpables d'haver recorregut alguna volta a la violència, a la revolució, a la guerra, pera triomfar. Què volèu? Aquesta es la trista condició de l'humanitat en el seu grau present d'evolució. I precisament sols per la llibertat omnimoda d'aquesta evolució podrà arribar-se un día a la supressió absoluta d'aqueixa tràgica necessitat de violència; per la tolerancia dels de dalt, qui farà possible la sembra de l'idea renovadora, i per la ponderació dels de baix, que sabran graduar l'adveniment dels temps nous, en una lletitud paralela a l'ascensió de la massa social qui ha de rebre la nova forma.

A.—Més, tornant al cas N., no cal oblidar que hi ha contra ell un fatal precedent, el del 31 de maig de 1906...

B.—¿Què'm dièu? Ben al contrari. Una absolució ¿com podria esser mai un mal precedent? ¿O's tracta ara d'una revisió? La vostra manera de judicar altera totes les normalitats jurídiques. Jo veig visions! Ah, Barcelona, ah, Espanya! Un record dolorós me tortura en aquests moments. Recordèu en Rull? Aleshores d'en Rull també's deia: «aqueix home va esser absolt una vegada indegudament». Aixó es un continu desmentir-se, segons el pànic de l'instants! ¿No volèu punir una transgressió legal, si n'hi ha? Doncs ¿per què voldríeu començar faltant a la llei, amb una manca absoluta de respecte a la sentència concient i justa d'un tribunal?

A.—¿Què volèu? La salut del poble ho exigeix. Aquest home està fora de la llei. Es precis tancar els ulls a la justicia. Cal un escarment, un exemple. Ont arribaríem? Es una raó d'Estat...

B.—Anèu dient tots els tòpics am que s'han excusat precisament les grans transgressions històriques de la llei. Un día la frase fatal se pronuncia a Jerusalem. Un altre día la víctima se diu Rizal; un altre día Dreyfus. (¿Quants casos Dreyfus hi ha ocults entre nosaltres, grans deus?) Un altre día la paraula té un altre universal resolt: Montjuic. Bon amic meu, jo vull estimar-vos encara; i tengu present que jo resisteixo en tota calma, en tota equanimitat, l'expressió de les idees més adverses a les meúes; però no puc sofrir la topada d'un mal sentiment. Jo resisteixo am dolçor d'ironia fins la més irracional de les mentalitats. Però m'exaspera la maldat de cor, sobre tot quan es formulada precisament pera castigar una altra suposada maldat de cor...

A.—Se coneix que no reflexionèu tota la trascendencia del mal que les doctrines sembrades per aqueix home produeixen. Ara meteix ¿no sentiu casi a diari l'espetic de les bombes? ¿No recordèu ja l'horrible serie d'atentats comesos, sense haver trobat el culpable definitiu?

B.—El culpable definitiu! Quin sarcasme de frase! Jo he sentit tot un poble udolar de venjança satisfeta davant la mort promesa d'aqueix culpable definitiu! L'home moria, i l'urbicidi, obstinat, pèrfid, fredament, continuava... Però ¿voldríeu ara condemnar el novell home definitiu per la passada intentona, o bé voldríeu condemnar-lo per les bombes d'origen ignorat? Observèu qu'el moviment revolucionari i les bombes són cosas plenament divergentes. Aquell anava contra les comunitats religioses. Les explosions prefereixen els barris pobres... Ni una explosió mai dins cap esglesia. Ni una explosió en tots els anomenats dies tràgics. Ara, quan tot sospitós d'anarquisme està a l'ombra o exiliat... judiqueu vós meteix! Si nosaltres fossem tan lleugers de judici com els adversaris, imaginèu les conseqüencies que treuríem, d'aquella reflexió...

A.—I si aqueix home es innocent, ¿per què fugia?

B.—I vós m'ho demanèu? ¿Per ventura ignorava.

Notas electorals

Pera las elecciones de diputados provincials que, com varem dir en el nostre últim número, han d' efectuarse el día 24 del present mes, servirán las mateixas listas d' electors que s' utilisaren en las elecciones de concejals verificadas el día 2 de Maig.

ó las fatigas d' un diputat

Deu camisas, tres sombreros, el raspallet per las dents... —Ja soch á Madrid. Bé. ¿Y ara? ¿Qué dimontri deurém fer?

que tot un poble'l mirava passar amb odi, esperant l' hora propicia de devorar-lo? Li teniu prevenció cruenta, i os extranyeu de que fugís de vós? Si t'acusen d'haver robat les torres de Notre-Dame, diu un adagi francès, comença per fugir. Vós meteix, si sabíeu que os cerquen en aquests dies terribles, ¿què faríeu? Jo no ho dubto!—Ademés, aquest home va ésser prèu com anarquista conegut, i ara li tirèn en cara l'haver-se provat que ho eral! (Oh ingenuitat del cercle viciós! Veieu segura la seua culpabilitat, i per qualsevol crimen de la calle de Tudescos els periòdics han portat més detalls del fet culpable, pera qu'en els cafès se dilucidí l'obscuritat de les respectives culpes! Pobre humanitat, com deia Mefistòfil...)

A.—Amic meu: os respecto molt. Jo no puc discutir am vós. Però no m'heu convençut. Cal que la societat se defensi. *Salus populi.*

B.—Sí. Però cal que les condicions d'aquesta defensa sien previament fixades en la llei. Jo prefereixo una llei dura, draconiana, terrible i aplicada justament, a una llei enganyadora, dolça, lliberal, llibresca, europea... i qui no s'apliqui. Si aquella forma part d'un sistema, nosaltres i tota Europa i tot el món exterior sabrem a què atènr-nos i lluitarem contra ella amb els punys i am les dents fins a enderrocar-la si podem. En cambi una llei inobservada, una infracció de llei p'els de dalt, com vós voldríeu, seria equivalent a l'anarquia blanca, a l'anarquia governamental, imposada per decret. Seria l'efecte retroactiu de les suspensions de civilització. Seria la traïció sistemàtica contra els ciutadans. Seria la victòria de l'esperit de mal contra la lletra de bé.—Poseu coratjosament en els vostres còdics la vostra llei davant Europa, i Europa os calificarà... Ara... ara s'acusa, per exemple, aquest home d'un fet concret. Lo natural es averiguar davant tot si l'ha realitzat o no; i no castigar-lo perquè té el nas curt o la boca torta, o l'orella petita. Voltaire, tu en treuríes belles espiritualitats!...

... *Avocat, il s'agit d'un chapon, et non point d'Aristotele et de sa Politique,* va dir Racine a *Les Plaideurs.*

... *Non de vi, neque caede, nec veneno, sed lis est mihi de tribus capellis,*

digne Marcial.

La conversa s'anava allunyant, allunyant. Venus era, feia temps, sota l'horitzó, il·luminant altres mons. Mars, en la negror de la nit autumnal, pujava, pujava...

GABRIEL ALONSO

DELS SUCESSOS DE JULIOL

En compliment de la sentència dictada pel Consell de Guerra celebrat el 9 del passat mes y confirmada pel Suprem de Guerra y Marina, el dilluns si-gué fusellat en el fossó de Santa Amalia del castell de Montjuich Ramón Clemente García, carboner del carrer de 'n Roig, acusat, com ja saben nostres lectors, dels delictes de rebelió y profanació de cadàvres en el convent de las Gerónimas.

La execució tingué lloch á las vuyt y minuts del matí, havent format el quadro algunas forses de la guarnició.

Segons datos que considerém de bon origen, las causas que se segueixen y las que ja s'han fallat, relacionadas ab els sucesos de la darrera senmana de Juliol, ascendeixen á 1,200.

Han sigut posats en llibertat 23 individus que á conseqüència dels referits sucesos estavan detinguts á la Presó Modelo y contra 'ls quals, segons se deduïx, no ha resultat cap càrrech.

També, sobresséida la causa que se li instruhía, ha sortit al carrer el tresorer del Consell Directiu de la Solidaritat Obrera, senyor Badia Matamala.

Sincerament celebrém que no siguin totes tristes las notas contingudas en aquesta secció.

H, la informació de la premsa estrangera.

Com no ignoran els nostres lectors, el passat dilluns al matí, mentre als fossos de Montjuich se cumpria una sentència de mort dictada per un Consell de guerra, á la plasa de Letamendi un incendi casual destruhía completament una botiga d'esparter, instalada en el número 13.

Donchs bé; pera que 's fassin càrrech de la veracitat ab que 'ls estrangers s'ocupan de las nostras cosas, traduhim ab tota fidelitat el següent telegrama que 'l dimars publicava un diari francès, per cert no encare dels més boleros:

«Barcelona 4 Octubre.—Aquest matí á las 8 ha sigut fusellat á Montjuich Ramón Clemente, condemnat pels delictes següents: rebelió, profanació de cadavres al convent de las Gerónimas y incendi d'un magatzem d'articles d'espert.»

¿Comentaris? No 's necessitan.

¿Quin millor comentari que 'l mateix telegrama?

Don Amós Salvador, ferm company de causa... moretista y un dels que més convensuts están de que aixó no s'arreglará—no s'arreglará per ells—fins que 'ls liberals tornin al poder, en un discurs pronunciat á Logronyo ha dit que Catalunya es «l'única regió que no pot governarse.»

Home, gracias!... Nosaltres que cabalment ens creyam que, haventhi un Govern recte, just y decent, eram la gent més governable del món...

De tots modos, bo es saber cóm opina de nosaltres el senyor Salvador, y fins ens sembla que no será ocios pendre nota de las sevas declaracions pera tenirlas presentas en hora oportuna.

¡Ah!. Ens descuydavam de dirho. Don Amós Salvador va pronunciar el seu discurs al final d'un banquet polítich en que no s'havia escatimat res. Cal ferho constar tot: els atenuants lo mateix que 'ls agravants.

Un ramellet d'opinions, ó lo que va ser el memorable combat de Benibuifur.

El senyor Maura: «Hemos pegado fuerte.» *El Noticiero Universal:* «Suponer que un enemigo bravo y astuto no cause bajas sensibles, sería inocencia.» *La Publicidad:*

«La verdad es que nuestras tropas se batieron con serenidad y bravura, que no perdieron terreno, que rechazaron al enemigo... Claro es que la calidad de las bajas sufridas da mayor relieve al hecho de armas.»

El general Marina: «El enemigo, favorecido por las condiciones del terreno y queriendo dar muestras de su vitalidad, atacó con furioso empuje á nuestras tropas...»

Espana Nueva: «El combate ha sido una verdadera batalla.» *El Imparcial:* «A los que saben que en el lugar de la batalla de ayer radican las minas, no les ha extrañado la inesperada resistencia de los moros.»

L'ABC: «El combate glorioso, pero sangriento, del jueves ha producido (parla de la bolsa) medio por ciento de baja.»

El senyor La Cierva: «El combate de ayer ha sido el más glorioso y el más importante de cuantos ha librado nuestro ejército desde el comienzo de la campaña.»

El Diluvio: «Una simple contradicción, un simple incidente...»

Al saberse, á París, la trista sórt ocorreguda al dirigible *Republique*, diu que don Lacandru va exclamar:

—Ja faig bé jo, de no ser massa atrevit!... Vés si m'hi arribo á enflar com alguns m' aconsellavan...

L'adroguer del davant ja ha obert la boca, ó, com diuen els castellans, *habló el buey y dijo ¡mí!*

La gent de *La Veu* no ha volgut firmar el telegrama demanant al govern el restabliment de las garantías.

Aixis m'agrada. Al menos tenen la virtut de la conseqüència.

Els diuen que la suspensió dels drets individuals no 'ls perjudica en res... y tenen rahó.

¿En qué ha de perjudicar á *La Veu* una suspensió quan aquesta va acompanyada de supressió de periòdics?...

Ho palpo y no ho puch arribar á creure. Diuen de *La Bisbal* que las próximas eleccions provincials se farán encare á base de solidaritat.

Peró... ¿ahont cau aixó de *La Bisbal*?... ¿A Catalunya, ó al país dels somnis?

A pesar de las actuales excepciones, á Sarriá 's di-verteixen de valent ab motiu de la festa major.

Es lo que deya, fonament apenat, un contemporani del *Xich*:

—Aquí están els carlins en majoria... Y no es extrany que sentin alegría.

Adéu, infalibilitat! Pío X ha tingut un fort atach de gota al peu dret.

Que 's prepari, el Papa Sastra. Ell, quan reb las millonadas ab que l'obsequian els catòlics, deu dir alló:—De gota en gota s'ompla la bóta.

Ara es qüestió de posarse bé ab Nostre-Senyor y d'exclamar, pel contrari:—Ay, Déu meu, ditxosa gota!

Perque la gota també forada las rocas, per duras que siguin.

El leader carlí senyor Vázquez Mella está més content que un gos ab un ós y que un gat ab una espina.

Y tot perque l'hereu Don Jaume l'ha nombrat secretari particular.

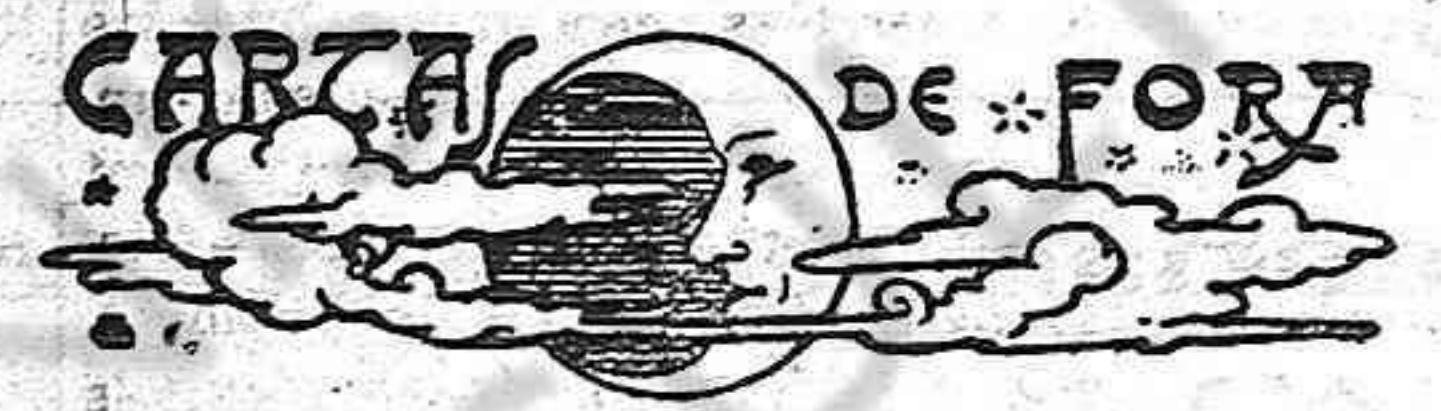
No es prou clara la seva satisfacció.

¿Un home com ell, tant xerrayre, content de guardar secrets?

L' haguessin nombrat Nunci, compendriam els seus alegrois!...

En Benet y Colom, y en Boladeras, de totas las maneras volen treure á la llum candidaturas...

¿Es qüestió d'apartar las criaturas?

VICH-FRET, 30 de setembre

El rector d'aquest poble interpreta l'Evangelí al través dels seus rencors personals. No fa gayre morí el vehí Joan C., que havia tingut alguna personal diferència ab l'home negre. Cridat aquest per la familia pera que auxiliés espiritualment al moribond, no 's presentá, sens dupte per donarse 'l gust de negarli després la sepultura catòlica, pretextant que se l'havia cridat quan ja havia mort, cosa que no es veritat. La familia del finat hagué d'enterrarlo en un cementeri improvisat, lluny dels seus. La barra d'aquest sér rencorós no s'atura ni davant la mort. Cristó perdonava las ofensas, pero 'ls seus sacerdots no oblidan els agravis que poden haver rebut. Lo hó 'es que quan la familia ha volgut fer dir missas en sufragi de l'ànima del difunt, l'home negre que li negá la sepultura catòlica no 's negava á acceptar els quartos, sempre que fos á condició de que 'ls funerals s'efectuésim en secret y no arribés á orelles dels vehins. Naturalment, la familia no volgué passar per aytal martingala que demostra que 'ls capellans, quan volen, saben conciliar l'interés económic ab els rencors personals. Tot aixó podrá ser molt catòlich, pero no té res de cristiá y molt menys d'humanitari. Si 'l rector volgué donar al seu remat un exemple d'interés, s'ha ben lluhit, donchs no ha conseguit altra cosa que enemistarse ab una familia, quedarse sense 'l diner d'unas missas y inaugurar en aquest poble els enterraments civils, donant la població un exemple de irreligiositat.

DIVENDRES, DIVENDRES!...

Divendres, 15 d'Octubre, ¡fetxa set cops memorable!, si no hi ha cap contraordre, s'obriran las Corts d'Espanya.

¿Quins moments, germans caríssims! ¿Quins bells moments se 'ns preparan, del geni y de la eloqüencia desembussadas las válvulas!...

Sentirém al gran don Segis relatá ab sonora frase la espantosa inconveniència que comet el senyor Maura al privar que 'ls moretistas prenguin assiento á la taula hont els devots de la nómina pacíficament s'atracan.

Veurém al coix Romanones probar com sis y un fan quatre que tots els perills que 'ns voltan, totes las cosas que 'ns passen indubtablement provenen del fet casi inexplicable de que no sigui ell ministre ni en Barroso primé alcalde.

Contemplarém com en Weyler, lluhint aquella casaca que va estrená 'l mes d'Octubre del any mil vuytcents setanta, enrahona un' hora y mitja en forma tan enigmática que ningú dels que l'escoltan sab què ha dit ni de què parla.

Recullirém els discursos —un, al menos, cada tarde— qu' etjegará en Canalejas, barrejant ab molta gracia l'idea pressupostívora y las formas democráticas, y volguent fé entendre al públich que per contenir l'onada de desditzas que, furiosa,

camina en direcció á Espanya, cal que á don Pep se li dongui una cartera ben maca, un'altra á en López Domínguez y á en Rafel Gasset un'altra.

¿Quin torneig de patriotisme! ¿Quin magnífich espectacle el que 'ls nostres ulls atònits contemplarán á la Cámara, tan bon punt el senyor Dato fassi sonar la campana y avisi que la comedia va altre cop á comensarse!...

¿Quin xorro de frases buydas!... ¿Quin doll de protestas falsas!... ¿Quin lujo de ximplerías!... ¿Quina esplendides de frases!... ¿Los nietos de don Pelayo!... ¿Las tradiciones sagradas!... ¿Las torpezas del Gobierno!... ¿El pueblo!... ¿El país!... ¿La patria!...

¡Ah! Preparemnos per riure. Divendres á mitja tarde, els lloros parlamentaris recobrarán tots el habla.

C. GUMÁ

La campanya del Riff

Día 30 de setembre

Surten de Seluán forsas de la divisió Tovar en direcció al sok El Jemis, en territori de Benibuifur. Al arribar á la regió montanyosa, nombrosos rifenys atacan. En auxili de las tropas de Tovar vé la brigada Diez Vicario, que es atacada rudíssimament pels moros, que han rebut considerables reforços.

Després d'un terrible combat, las tropas espanyolas se retiren cap á Seluán.

L'operació ha costat als espanyols una cinquantena de morts, 9 desapareguts y 250 ferits. Entre 'ls morts hi ha 'l general Diez Vicario, 2 capitans y 1 tinent. Entre 'ls ferits hi ha 15 jefes y oficials.

Día 3 d' octubre

Durant els días 1, 2 y 3, hi ha relativa calma á Melilla y posiciones. A Alhucemas y Penyo el tiroteig segueix. El canó dels moros d' Alhucemas funciona, anant els projectils bastant ben dirigits.

Els moros dels voltants de las posiciones de Melilla donan senyals d'activitat.

Barcos de guerra espanyols bombardejan la costa de la península de Tres Forcas.

Día 4 d' octubre

A Seluán es mort pels moros un soldat que anava á fer llenya.

Segueix el foch de fusellería y artillería á Alhucemas y 'l Penyo de la Gomera.

Día 5 d' octubre

En una escaramussa del sok El-Hach (Benisicar) son ferits dos soldats.

Després de successivas determinacions contradictorias, el Govern acorda suspendre l'envio de la divisió Ampudia á Melilla, enviant no més una brigada.

Día 6 d' octubre

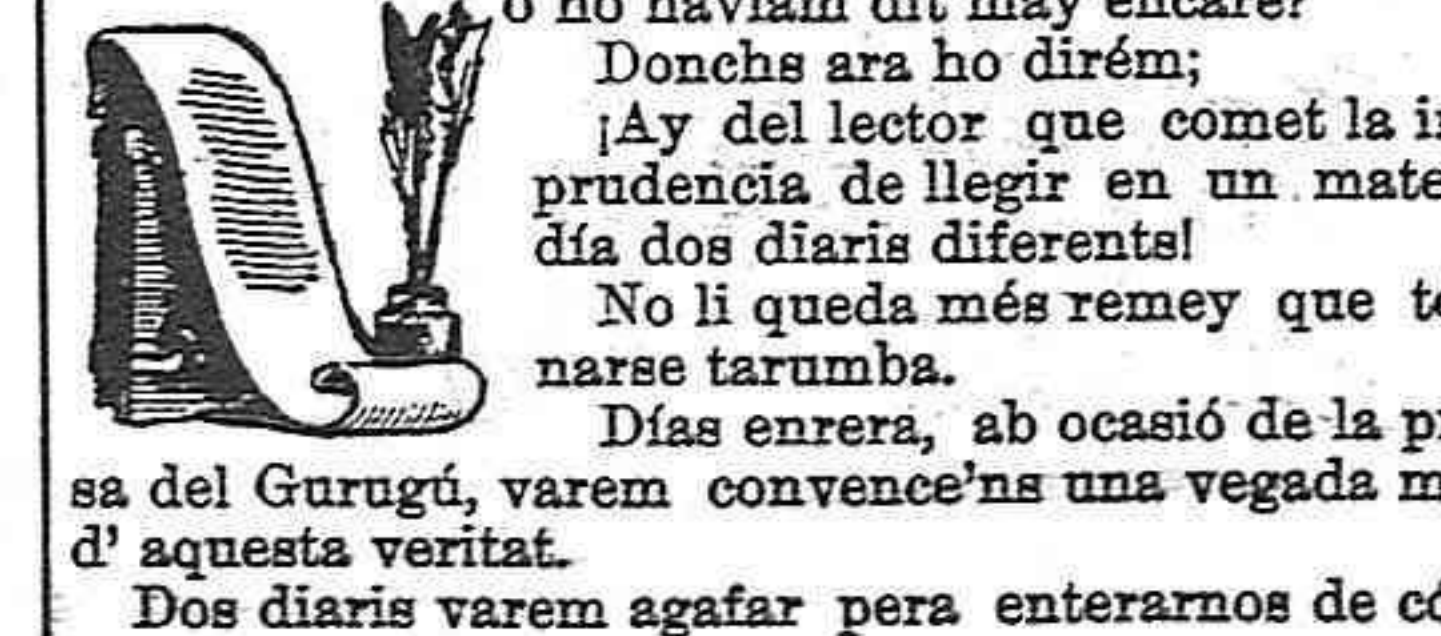
Els telegramas donan compte de las alarmas reflectadas en la premsa estrangera per l'extensió que prenen las operacions militars d'Espanya al Riff.

Se diu que 'l sultá Muley Hafid fa preparatius guerrers.

Día 7 d' octubre

Els diaris barcelonins publican telegramas dihent que está ja lograt l'objectiu militar de las operacions al Riff, y que 'ls corresponsals periòdics s'entornan cap á Espanya.

Aixó produïx general extranyesa.

No ho havíam dit may encare? Donchs ara ho dirém; ¡Ay del lector que comet la imprudencia de llegir en un mateix día dos diaris diferents! No li queda més remey que tornarse tarumba. Días enerra, ab ocasió de la premsa del Gurugú, varem convence'ns una vegada més d'aquesta veritat. Dos diaris varem agafar pera enterarnos de cóm

l'opinió havia celebrat aquell sorollós fet d'armaes. Y deya l'un: «La marcha de Cadiz.»

Las viriles y españolas notas de la injustamente despreciada Marcha que un tiempo enardeció á las muchedumbres, volvieron á sonar ayer entre aclamaciones de entusiasmo.

«Bien venida sea otra vez, la marcha nacional!» Y l'altre deya: «La marcha de Cadiz.»

Su recuerdo nos llena el alma de amargura. Parece increíble que haya habido cuatro locos que circulando por las calles de Madrid resucitaran las notas del himno odioso. Con la marcha de Cadiz fuimos al desastre. No celebremos ahora una victoria de nuestras tropas con las notas de un canto antipático y bufonesco.

«Qué tal?»

Ara 'ns posarem al cap un drap ben empapat d'aygua sedativa, y ab la més perfecta convicció repetirem:

«Ay del lector que comet la imprudencia de llegir en un mateix día dos diaris diferents!»

Un telegrama de Madrid, arribat aquí el dilluns: «El senyor Maura ha repetit lo que ahir va manifestar, aixó es, que 'l Govern té desitjos vivíssims de que la campanya de Melilla s'acabi lo més aviat possible.»

«Veuen?... En aquest punt concret casi 'ns sentim ministerials.»

Si, senyors; no 'ns amaguem de dirho: els nostres desitjos son exactament els mateixos que 'ls del Govern.

Ha estat posat en llibertat el senyor Romeo, director de La Correspondencia de España.

En concret encare no sabem perqué 'l van agafar, pero, fos per lo que fos, ¿per qué 'l han deixat anar? Si estant á la presó escribia tals disbarats que n'hi havia prou pera no deixar-lo anar may més, ¿qué farà en llibertat?

Sentim la llibertat del senyor Romeo tan com sentim la seva existencia. Hi ha homes que més valdria que 's quedessin al punt d'origen y 's concretessin á treure 'l cap un cop á la senmana perqué 'l barber els arreglés la barba.

Aquells días de la presa del Gurugú, l'Espanya pintoresca va revivre. Per tot arreu la gent s'esgarçava cridant y es cansava engegant cohets— aixó de l'engegament de cohets va ser general— y posant domassos als balcons. Fins á Barcelona, á un pis del carrer de Pelayo, van posarne de domassos!

Però lo més típic van ser els acorts dels Ajuntaments. Perqué 's va donar el cas unánim de que tots els Ajuntaments aquel.s días acordessin una cosa ó altre, que casi en tots va esser lo d'enviar un telegrama al general Marina, un altre á n' en Maura y suspensió de la sessió.

«Se levanta la sesión—deyan els arcaldes—en señal de júbilo. Ahora nuestro presidente os invita á echar unas copas en honor de nuestros soldados...»

L'arcalde de Saragossa es un home deliciós, per lo que 's ven. Ara, després de fer acordar que ell anirà á Melilla á acompanyar uns vagons de coses que envian á n' els soldats d'Aragó, ha prohibit que vagin á las Escuelas de la capital aragonesa els noys que tinguin més de dotze anys.

Aixó de moment sembla que encare honri, puig tothom se pensarà que es que ja saben tant com el mestre, cosa digna d'alabar. Però es el cas que segons la llei reguladora del treball de las donas y els noys, cap xicot pot entrar á un taller pera treballarhi, que no tingui catorze anys.

Y donchs, señor alcalde mayor, ¿qué han de fer aquests bordegassos durant els dos anys que han d'esperar? ¿Perdre lo que havian après ó estudiar pera arribar á arcalde?

Com per tot arreu, á la campanya de Melilla també hi ha hagut el seu miracle. Aquest consisteix en que á un cabo del batalló de Chiclana al qual al sortir de Ronda pera 'l Marroch van donar una medalla unas senyoras molt caritatives, una bala que va entrarli per damunt del llombrigo, d'efecte mortal per la direcció que duya, va topar ab aquella medalleta y la topada va desviarla, lliurantlo d'una mort segura.

En aixó consisteix el miracle. Més ara vé 'l dubte que potser es suggerit per la nostra pecadora incredulitat: si en lloch de la medalla, el cabo del batalló de Chiclana hi hagués dut una moneda de cinch pessetas, ¿no li hauria succehit lo mateix?...

Es un dubte que se 'ns ha acudit sense cap mala intenció que 'l guíhi.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN EL NUMERO ANTERIOR

- 1. XARADA I.—Gra-má-ti-ca.
- 2. Id. II.—Pi-a-no-la.
- 3. Id. III.—Am-pa-ro.
- 4. ANAGRAMA.—Pare—Pera.
- 5. TERS DE SÍLABAS.—PLA TA NO
TA RO TA
NO TA RI
- 6. ACENTIGRAFO.—Crema—Cremá.
- 7. TARJETA.—Lo Fill del Rey.
- 8. GEOGRÁFICH.—Adolescent.

Han endevinat totes ó part de las solucions, insertadas en el número anterior, els caballers: Francisquet Sabaté de Martorell, Salvador Portabella Jubert, Joan Antich Puquí, P. Casablanca, Ramón Valls, Maso, Nick-Cartró, Matías Virgili y Mandos, Pepitu Utset y Turró, y Rafel Planas Tolosa.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Joseph Casas (Espanyol Petit, Pere Cortacans (Llegidor de LA CAMPANA), Agustín Escudero, Armand Dolors, Nick-Cartró, y Pepitu Utset y Turró: No convenen.

Caballers: Ll. Carbó C., Un que li agradan las flors, Un lector, Daniel Mayor (Cherta), Joan Antich Puquí, J. B. (a) Lo Rector de Vallfogona, P. Casablanca, Ramón Valls, S. Odrec, Un Paveró, J. Balcells, Mech, y R. A. (a) Pau de las Calsas Curtas: Veurém .. veurém...

Caballers: Llorens Carbó Calsina: Aixó dels concursos té 'ls seus pros y els seus contras. De tots modos, ja hi pensém, ja.—P. Casablanca: Els epigramas han de fer riure y no plorar... ¿Encare no ho sabia?...—Un jovenet de 15 anys: Si publicavam la seva conversa, vosté aniria á parar als Docks y nosaltres al carrer d'Amalia. Ja 's veu qu' es jovenet y els seus contras. De tots modos, ja hi pensém, ja.—No 'ns acaba d'agradar... No 's pensi, per xó, de pitjors se n'enviarán al Congrés Universal de la Poesia.—Antoné Riera: Els versos estan á la baixura del dibuix. Crech que m'entendrà.—Ramón Carol Falgás: Un cantar, es com l'aygua que no 's nega á ningú;

CANTAR
Per volar nasqué l'aucell,
pera perfumar la flor,
pera morir nasqué l'home
y pera aymar, lo meu cor.

Ja ho saben las noyas solteras que cercan casador.—Hilet: ¿Una noya que festeja ab dos xicots á la vegada?... Bigamia pura... ¿Pero á nosaltres qué 'ns explica? Qui tinga fassa que se la feyni!—Oniverta: M'han semblat els seus dibuixos fluixos, fluixos, fluixos, fluixos.—J. C. C.: En la seva poesia s'hi nota certa facilitat... pera fer coses millors y més acabadas.—Vidamoraire: Fóra de algun punt perillós, en el seu article no s'hi veu sinó bona intenció.—R. F.: A vans que 'l fer versos es la gramática.—Pisistrato: ¿Fins al abril no fa florir els admetlers vosté? Miri que hi ha testimonis com á darrers de febrer ja floreixen... Apart d'aixó, la poesia 'ns resulta massa floresca...—Ramón Dega (a) Tururut: ¿Tururut?... ¡Qui jemeja ja ha rebut!...—Agustí Escalasans F.: Aniran las cantarelles y un escardot.—Pep Sistellé: Es molt defectuosa, però no desmayi que ab constancia y estudi n'arribarà á fer de passadoras. En aquest món, no hi ha res com ficar la banya en un forat, pera lograr una cosa...—Ramón Valls: La postal no pot cursarse; no per falta de franqueig, sinó per sobre de defectes.—S. Odrec: Els cantars no van.—A. Pit: Una ó dugas, tot lo més.—Un Paveró: Lo mateix li dich.—Jaume Uya: Es molt desigual. Conté estrofes molt rodonas y fins delicadas, y en cambi, d'altras que no 's poden agafar per enlloch.—M. Badía: Moltes merces.—Rafel Planes y Tolosa: Hi falta naturalitat y sobrietat y una pila de coses més d'aquestes que acaban en at.—J. Moret de Gracia: Rebut, y s'agraheix.—Gabriel Niculau y Fors: Els originals no 's tornan. Y... (aixó es un dirho á vosté)... quan son tant dolents, ni 's reclaman.—J. R. C.: Aixó no cal preguntarho als orientadors del poble; qualsevol ho sab... jo mateix li diré: No! No hi haurá Solidaritat. Joseph Sadurn Mas de los Valls: Si té arrego, potser s'insertarà. Tal com l'envia, es impossible.—Manel Noé: Va bé.—R. A. (a) Pau de las Calsas Curtas: Rebut els epitafis. Potser se n'aprofitarà algún, arregladet, per supuesto.—J. A. R., J. F. G., J. F. y B., P. S. y M., D. R. B., F. C. P., J. M. de Gracia, M. M., E. B. y V., E. Mac C., E. G. C., J. B. P., E. S. y Ll., J. C. P., Batanet de Manlleu, P. R. y F., y J. M.: Tantes merces per l'envió d'originals destinats als Almanachs.

Aquest número ha passat per la censura gubernativa.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Las garantías constitucionales quedan restablertas

BARCELONA Y GIRONA:—¿Y per nosaltras, don Antón, que no n'hi ha?
—Fillas, se m'ha acabat.